

DISCURS DEL PRESIDENT XIMO PUIG

9 d'Octubre

Valencianes i valencians:

"La terra ha quedat fort apobrida i desolada de gents".

Amb estes sentides paraules resumia Pere IV el Cerimoniós la pesta negra que assolà, en 1348, l'antic Regne de València.

"Terra apobrida i desolada de gents".

Eixe dolor del rei –que era el dolor de tot un poble– el podem entendre, sentir i compartir nosaltres set segles després.

Perquè hui no és un 9 d'Octubre més.

No, no ho és.

Pel camí hem perdut la vida de 1.680 valencianes i valencians.

Són les víctimes d'una terrible pandèmia que ens ha sumit en la tristesa, la preocupació i la incertesa.

És natural. És comprensible. És humà.

Tanmateix, hi ha una lliçó que ens deixa la Història.

Pere el Cerimoniós no imaginava, quan planyia la devastadora epidèmia, que la capacitat del poble valencià per superar adversitats ens impulsaria –anys després de la pesta– cap al nostre flamant Segle d'Or.

De la desolació absoluta a l'esplendor màxima.

Eixe fou el camí que recorregueren els nostres avantpassats.

Senyores i senyors:

La Història, com deien els clàssics, és mestra de la vida.

La Història ens ensenya que cada volta que els valencians hem caigut, ens hem alçat.

Ens hem alçat després de guerres i d'epidèmies; després de dictadures i de crisis; després de riudes i de pantanades.

Amb patiment i molt d'esforç, és cert; però sempre ens hem alçat.

I per això seguim ací, junts, vuit segles després de l'entrada a València de Jaume I.

Aquell fou un dia per a la Història que s'escriu en majúscules.

El 9 d'Octubre, la Conquesta, el Regne de València.

Paraules grosses, solemnes, altisonants.

Eixa Història en majúscules té sempre un defecte: arracona al protagonista de qualsevol transformació social: el poble.

Eixa Història en majúscules exclou la memòria dels qui no tenen nom.

Les gents anònimes, oblidades.

Les veus callades pel pas del temps.

I és el nostre deure recordar-les.

Perquè hi hagués una Conquesta de València, el soldat Guillén de Sales va haver d'entrar en combat, jugar-se la pell, i després recórrer 300 km. amb la cara embenada per anunciar al rei la victòria al Puig en 1237.

Perquè pogueren salvar la vida molts austriacistes amb la desfeta d'Almansa de 1707, Josepa Nàcher (de Russafa) i Maria Lluïsa Lamarca (de Dénia) van haver de posar-se en perill fent d'enllaç amb la resistència valenciana.

Perquè tants innocents sobrevisqueren a la cruenta Guerra Civil,

la jove pacifista Nini Haslund va haver de deixar-ho tot al seu Oslo natal i fundar a Alcoi, l'any 1937, l'Hospital Sueco-Noruec.

Guillén, Josepa, Maria Lluïsa i Nini –senyores i senyors– són els oblidats de la Història.

Aquells que l'escriuen amb tinta invisible.

L'humil revers del gran relat.

Ara, els valencians vivim un moment crític en el qual tots i totes som decisius per salvar vides, protegir la salut i evitar la destrucció de treballs.

No és l'acció dels governs, sinó l'actitud de la ciutadania, allò que determinarà l'evolució de la pandèmia.

Una vegada més, no són les majúscules; és la humil lletra minúscula.

La minúscula de qui atén a un malalt a l'hospital.

La minúscula de qui alça la persiana de la botiga.

La minúscula de qui ensenya a l'aula darrere d'una mascareta.

La minúscula de qui reparteix paquets a domicili.

La minúscula de qui neteja carrers i oficines.

La minúscula –senyores i senyors– de Luis Vidal Domínguez.

Un nom. Un nom convencional amb una història extraordinària.

Als 11 anys, Luis va entrar a la banda d'Agres per tocar la flauta travessera.

Ha estat un músic apassionat durant 44 anys. Un dels 40.000 músics de la Comunitat Valenciana.

En esta amarga primavera, el virus va entrar dins del seu cos.

Luis es va passar 46 dies a la UCI, lluitant per sobreviure.

Quan va eixir de l'hospital, havia perdut el 70 % de la massa muscular.

També havia perdut, a causa d'una infecció, la visió d'un ull.

Tanmateix, hi ha una cosa que Luis no ha perdut:

L'esperança.

La setmana passada, ple de nervis, va tocar de nou l'instrument per primera vegada.

Foren només 20 minuts, tan esgotadors com emotius.

Perquè Luis, malgrat tot el que ha passat, vol seguir tocant en la banda.

Tampoc han perdut l'esperança les seues dues filles.

Mentre son pare estava ingressat en l'UCI, una i altra van tocar al balcó el 19 de març – com milers de músics valencians– per donar ànim, força i esperança a una societat confinada en el Sant Josep més trist que recordem.

Marta amb l'oboe, i Maria amb la flauta, van tocar per tots.

Per elles. Per son pare. Per la gent.

Eixe balcó amb les dos germanes unides en la dificultat.

Eixe pare de 55 anys muntant de nou la flauta amb la il·lusió del xiquet que va ser.

No sóc capaç d'imaginar una metàfora més poderosa sobre quina és l'actitud que ens farà superar esta difícil situació.

La resistència. No la rendició.

L'esperança. No la resignació.

El futur. No la nostàlgia.

Senyores i senyors:

És l'hora de l'esperança.

El canceller Willy Brandt advertia:

"No ens vencen les dificultats, sinó la resignació".

Però la resignació no és una opció.

Haurem de treballar més. Haurem de treballar millor. Haurem de treballar més units.

S'obri pas el temps de les aliances.

I en subratlle tres crucials:

1. L'aliança entre generacions.
2. L'aliança entre l'Estat del Benestar i els sectors productius
- i 3. L'aliança entre territoris.

La primera: L'aliança entre generacions.

D'una banda, la mort de tanta gent major a les residències ha de fer-nos reflexionar com a societat.

Les persones majors han construït el món de drets i llibertats que hui habitem.

Ens ho han donat tot.

I mereixen més atenció, respecte social i tracte digne per part de tots.

D'altra banda, la situació precària de tants joves atrapats entre dues crisis ha de moure'ns a actuar amb urgència i determinació.

No podem perdre a la generació més preparada de la història.

I per últim, la despesa que hem de fer estos anys per protegir als afectats, per estimular l'economia i per generar treball, haurà de ser pagada per la següent generació.

I no la podem hipotecar més enllà del necessari.

Per tant:

Keynessianisme intel·ligent, sí.

Màxima eficiència en la despesa, també.

La segona és l'aliança entre l'Estat del Benestar i els sectors productius.

Hem presenciat un nivell d'entrega i sacrifici dels servidors públics que mostra l'únic camí possible: revigoritzar el nostre Estat del Benestar.

L'Estat del Benestar:

Eixa és la pedra angular de l'educació que forma, la sanitat que protegeix, la dependència que dignifica, i les pensions que sostenen.

Eixe és el marc general que dóna a tots les mateixes oportunitats, les millors oportunitats.

Això ha d'anar acompanyat d'un suport decidit als sectors productius, els que generen prosperitat, sostenen la qualitat dels serveis públics, i cimenten la base del nostre sistema: el treball.

Treball, treball i treball: eixa és la prioritat del Consell.

I són les empreses les que creen treball.

Al segle XIV, Francesc Eiximenis elogiava la funció social dels emprenedors amb una sàvia reflexió:

"Sens mercaders, les comunitats caen, los prínceps tornen tirans, los jóvens se perden, los pobres se'n ploren".

El sistema públic i el sector privat. Són les dues cares d'una moneda. Dues cares que es necessiten. Sense obstacles administratius; sense perjudicis; amb eficiència i diàleg social.

Sens dubte, és l'hora d'enfortir eixa aliança.

La tercera aliança és la que uneix territoris.

Front als territoris de la confrontació, la Comunitat Valenciana és hui sinònim d'unitat, d'estabilitat i de serenor.

Gràcies al treball de tota la societat, hui som reconeguts per l'acord, la gestió i el treball. Sobretot això: sentit comú.

Eixa és la mirada que projectem a les terres diverses d'Espanya.

A eixa "Espanya d'Espanyes" que enriqueix, i no empobreix.

A eixa Espanya necessària de diàleg, consens i fraternitat.

Europa ha reaccionat a temps i ja és part de l'esperança.

Espanya ha de reaccionar.

Perquè Espanya no és el problema.

¿Quina Espanya? Eixe és el problema. Eixa és la qüestió.

La Via Valenciana és més cogovernança, major igualtat financera, més connexió emocional entre les parts i el tot.

Perquè cap part representa al Tot, per molt ampla que siga una circumval•lació.

És el moment valencià, en una nova versió d'allò que diu el nostre himne. I l'hem d'aprofitar.

Senyores i senyors:

És un honor compartir este matí amb les persones que simbolitzen l'esforç de tot un poble en les seues hores més difícils.

Representeu valors admirables.

Per damunt de tots: la humanitat. Tots esteu posant a les persones per damunt de les coses. Fins i tot, per damunt de vosaltres mateixos. En tot moment vos està guiant l'esperit humanista del Renaixement, ara que tanta falta ens fa renàixer.

Gràcies per oferir el millor rostre d'una societat que ha demostrat una enorme responsabilitat davant la pandèmia.

Eixa és la raó de l'Alta Distinció que hui reben tots els valencians i les valencianes; del més menut al més gran.

Mai ningú havia fet res tan meritori com salvar 42.000 vides.

Ara hem de seguir amb el mateix nivell de responsabilitat, prudència i prevenció per seguir salvant vides, famílies i treballs.

Per això, set mesos després, hui demane un plus d'esforç. Sense relaxacions. Sense baixar la guàrdia.

Marc Granell, nou Premi de les Lletres Valencianes, té uns versos que diuen així:

"Els poetes són els éssers
més imprescindiblement inútils
que hi ha sobre la terra".

Per descomptat, Marc: Necessitem la cultura. Potser ara més que mai.

I, jugant amb les teues paraules, diríem que ara tots som "imprescindiblement útils" per a eixir endavant.

Senyores i senyors:

Tots els guardonats hui ens han facilitat la vida quan era més dura.

Vam estar 100 dies sense poder creuar d'una província a una altra de la Comunitat Valenciana.

Famílies partides. Orígens enyorats. Vides truncades.

Tots ho vam patir.

Sense poder acompanyar a una mare hospitalitzada.

Sense poder veure als fills i als néts durant tres mesos.

Sense poder donar l'últim adéu a un amic.

Foren dies difícils, amb llargues nits, per a totes i tots.

En eixos mesos de primavera amarga, comprovàrem que som un poble unit.

I no parle d'identitarismes, d'himnes o de banderes.

Parle d'alguna cosa més profunda i humana.

Ens necessitem les persones, eixa lletra minúscula –com la dels músics als balcons– amb la que cada dia cosim el país dels valencians.

Recordem a Carmelina Sánchez-Cutillas, elegida Escriptora de l'Any per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

L'autora d'Altea no reconeixia altra pàtria que la terra encerclada per

l'Aitana, la serra Bèrnia i el Puigcampana, amb el Penyal d'Ifac besant la Mediterrània.

Una pàtria feta de pluja, d'ocells i dels xicotets fets de cada dia. Una pàtria en minúscula.

Així la sentia Carmelina. Així la sentim la majoria de valencianes i valencians.

Senyores i senyors:

Esta pandèmia ha enfortit el nostre teixit comunitari.

Ens ha mostrat com les sinergies superen l'individualisme.

Ara, la tela per cosir el país és més forta i resistent.

Cal dibuixar nous horitzons.

Cal impulsar una Comunitat Valenciana més verda, més digital i més protectora, amb el revulsiu del suport europeu.

Cal promoure un futur que genere expectatives, i no desigualtats.

És ara.

Perquè el futur no s'imposa. El futur no és l'estació a la qual anem, o a la que altres ens condueixen. El futur és la via que fem entre totes i tots.

Eixe és el corredor que ara més necessitem, el futur, sabent allò que desconeixia Pere el Cerimoniós: Que de la desolació a l'esplendor hi ha un curt viatge si tots hi contribuïm amb esforç, unió i confiança.

Valencianes i valencians:

Hui, 9 d'Octubre, complim 782 anys junts.

Ha arribat l'hora de fer com el músic Luis Vidal.

És l'hora de tornar a tocar.

Cadascú, des del seu lloc a la societat.

Amb coratge. Amb convicció. Amb confiança.

Moltes gràcies, i endavant.